

Adolygiad Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Dros Ben

Dogfen Ymgynghori

Cynnig i gau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam

i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.
3 Mehefin 2024 – 15 Gorffennaf 2024

Mae'r ddogfen hon ar gael yn electronig yn

<https://www.caerffili.gov.uk/services/schools-and-learning/sustainable-communities-learning?lang=cy-gb>

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg a Saesneg. Gellir darparu gwybodaeth mewn fformatau, ieithoedd ac ar ffurf copi caled ar gais. Cysylltwch â ni ar 01443 864817 /

Ysgolionyr21ainGanrif@caerffili.gov.uk i drefnu hyn.

TABL CYNNWYS

Cyflwyniad

- Beth yw'r llyfryn hwn?
- Beth ydyn ni'n bwriadu ei wneud?

Broses ymgynghori

- Gyda phwy yr ydyn ni'n ymgynghori?
- Sut allwch chi gael rhagor o wybodaeth?
- Barn y plant ar y cynnig

Pam rydyn ni'n cynnig y newidiadau hyn?

- Gwybodaeth Gefndir
- Cynllunio lleoedd ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Strategaeth Datgarboneiddio
- Prif Gynllun Enghreifftiol

Sut fyddai ysgolion eraill yn cael eu heffeithio?

- Darpariaeth Blynnyddoedd Cynnar a'r Gofyniad Rhagamcanol
- Trefniadau Dalgylch
- Effaith ar ysgolion eraill (ysgolion bwydo)
- Tarfu ar ddisgyblion
- Darpariaeth Uwchradd

Beth fydd effaith y cynnig?

- Safonau Addysg, Ansawdd ac Arweinyddiaeth
- Trefniadau Llywodraethu a Chategoreiddio Ysgolion
- Materion Staff
- Materion Ariannol
- Effaith ar ddarpariaeth y Gymraeg
- Trefniadau Teithio i Ddysgwyr
- Cydraddoldeb
- Cyfleusterau Arbenigol / Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Effaith Cymunedol a Budd Cymunedol

Beth yw manteision y cynnig?

- Budd-daliadau, Difuddiannau, Risgiau

Y camau nesaf

- Cyfnod ymgynghori a dyddiadau allweddol
- Hysbysiadau Statudol, Adrodd a Gwneud Penderfyniadau
- Dweud eich dweud

CYFLWYNIAD

Beth yw'r llyfryn hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerffili a gallai fod o ddiddordeb arbennig i rieni/gwarcheidwaid plant sy'n mynychu neu'n disgwyl mynychu Ysgol Lewis i Ferched neu Ysgol Lewis Pengam.

Mae'r llyfryn hwn yn nodi'r newidiadau yr ydyn ni'n eu hawgrymu i'r cyfleusterau addysgol hyn yn y Fwrdeistref a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Mae'r broses ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig, gofyn cwestiynau a gwneud sylwadau a fydd yn cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori. Caiff yr adroddiad hwn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a chaiff ei ystyried pan fydd y Cabinet yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.

Beth ydyn ni'n bwriadu ei wneud?

Rydyn ni'n cynnig:

- Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025.

Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn cael ei gadw fel darpariaeth i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd. (ac felly'n lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Bydd y cyfnod pontio disgyblion arfaethedig yn cael ei gyflwyno'n raddol fel a ganlyn:

Ym mis Medi 2025 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 – cadw'n ddarpariaeth un rhyw, disgyblion i aros naill ai yn Ysgol Lewis i Ferched neu Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2026 byddai disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Blwyddyn 7 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 8 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis i Ferched

Blwyddyn 9 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 10 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 11 - pob disgybl (Merched a Bechgyn) ar safle Ysgol Lewis Pengam

Blwyddyn 12 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cânt nhw eu cynnig

Blwyddyn 13 - Fel nawr, disgyblion i fynychu gwersi consortia Cwm Rhymni Uchaf lle cawn nhw eu cynnig

Ym mis Medi 2027 byddai'r disgyblion yn mynychu lleoliadau fel a ganlyn

Pob disgybl (Merched a Bechgyn) blwyddyn 7-13 ar safle Ysgol Lewis Pengam

Bwriad y dull graddol hwn yw lleihau aflonyddwch ac unrhyw effaith negyddol bosibl ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau, wrth alluogi staff a disgyblion i fod yn barod i integreiddio dros amserlen briodol.

Y BROSES YMGYNGHORI

Gyda phwy yr ydyn ni'n ymgynghori?

Trwy [TîmCaerffili - Yn Well Gyda'n Gilydd](#), mae'r Cyngor wedi ymrwmo i sicrhau gwasanaethau o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar y dinesydd ar gyfer y cymunedau sy'n creu ein bwrdeistref sirol. Wrth ddiogelu gwasanaethau cyhoeddus ar gyfer y dyfodol, rydyn ni'n cydnabod yr angen i sicrhau ymgysylltiad effeithiol sy'n ganolog i'n penderfyniadau - [Darllenwch ragor am ein dull o ymgynghori ac ymgysylltu yma](#)

Ar gyfer y cynnig hwn, rhaid i'n proses ymgynghori ddilyn canllawiau statudol Llywodraeth Cymru fel sydd wedi'u nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Mae'n ofynnol i ni roi gwybod i'r canlynol o'n cynigion trwy lythyr neu e-bost:

Tabl 1: Rhestr Ymgynghoreion	
Disgyblion a Chynghorau Disgyblion*	Gweinidogion Cymru
Rhieni, darpar rieni, gwarcheidwaid a gofalwyr*	Aelodau Cynulliad ac Aelodau Seneddol sy'n cynrychioli'r ardal a wasanaethir *
Pennaeth, staff a chyrrff llywodraethu*	Aelodau CBSC Lleol
Cyfarwyddwyr Addysg ar gyfer Awdurdodau Cyfagos	Cynghorau Tref a Chymuned Lleol
Cymdeithasau Staff Addysgu a Staff Cynorthwyol	Estyn
Rhwydwaith Rhieni	Fforwm Addysg Cymru
Cyfarwyddwyr yr Esgobaeth / Byrddau Addysg	Consortiwm De-ddwyrain Cymru (GCA)
Comisiynwyr Heddlu a Throseddau Gwent a De Cymru	Cynghrais Trafnidiaeth De-ddwyrain Cymru (SEWTA)
Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant	Mudiad Meithrin, Menter Iaith a darparwyr meithrinfeydd gwirfoddol

- ysgolion yn uniongyrchol neu'n debygol o gael eu heffeithio gan y cynnig yn unig

Sylwer:

- Bydd yr holl ymatebion a dderbynnir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn Adroddiad Ymgynghori.
- Bydd yr Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyflwyno i'w adolygu a'i gymeradwyo yn y Pwyllgor Craffu Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol, gyda chymeradwyaeth derfynol i symud ymlaen i'r cam nesaf yn eistedd gyda'r Cabinet.
- Bydd aelodau'r Cabinet yn cael copiâu o'r holl ymatebion a gafwyd o fewn y cyfnod ymgynghori ac yn eu fformat gwreiddiol fel rhan o'r broses benderfynu.
- Ni fydd unrhyw ymatebion negyddol a wneir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig ond fel sylwadau anffafriol.
- Dim ond ar ôl cyhoeddi hysbysiad statudol y gellir cofrestru gwrthwynebiadau i gynnis, sef yr ail gam yn y cynnig, yn amodol ar gymeradwyaeth y Cabinet.

Sut allwch chi gael rhagor o wybodaeth?

Mae cynllunio a datblygu cynigion trefniadaeth ysgolion effeithiol yn hanfodol i nod Llywodraeth Cymru o drawsnewid addysg yng Nghymru a darparu gwell canlyniadau addysgol gydag ymrwymiad i gynyddu effeithiolrwydd ysgolion, ac anghydraddoldebau cul o ran cyrhaeddiad rhwng ardaloedd, grwpiau ac unigolion breintiedig a difreintiedig.

Mae Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018 yn nodi, wrth gynnal proses ymgynghori mewn cysylltiad â chynnis ysgol, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi gwybodaeth i alluogi gwneud penderfyniadau tryloyw, cytbwys ac agored.

Fel rhan o'r cynnis hwn, lluniwyd y dogfennau canlynol:

- Dogfen Ymgynghori yn amlinellu'r cynnis (ar gael mewn nifer o fformatau)
- Asesiad Effaith Integredig

Mae gwybodaeth ar gael ar wefan y Cyngor ac mae'r holl ddogfennaeth yn cael ei chyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg ac ar gael mewn ieithoedd neu fformatau eraill ar gais.

Barn y plant ar y cynnis

Mae'r Cyngor wedi cydnabod bod llais pobl ifanc yn golygu eu cynnwys nhw fel cyfranogwyr gweithredol wrth ddatblygu, cyflwyno, rheoli a gwella eu profiad a'u hanghenion addysgol a'u profiad a'u hanghenion fel myfyrwyr wrth wraidd cynllunio, darparu a gwerthuso.

Mae gan bobl ifanc yr hawl i fynegi eu barn ym mhob mater sy'n effeithio arny'n nhw ac i'w barn gael ei chlywed a chael ei phwys yn unol â'u hoedran a'u haeddfedrwydd. Mae'r Cyngor yn cydnabod potensial pobl ifanc i gyfoethogi'r prosesau gwneud penderfyniadau, rhannu safbwyntiau a chymryd rhan fel dinasyddion a hwyluswyr newid.

Cafodd hyn ei adlewyrchu gan adroddiad Estyn 'Cyfranogiad Disgyblion: canllaw arfer gorau' hefyd, sy'n tynnu sylw at sut mae cyfranogiad effeithiol o fudd i ddisgyblion ac yn helpu ysgolion i wella.

Wrth gyflwyno unrhyw gynnis, gwneir trefniadau addas i ymgynghori a chynnwys disgyblion drwy gydol y broses ac ar ôl eu meddiannu. Mae fersiwn sy'n addas i blant o'r Ddogfen Ymgynghori wedi'i chynhyrchu a bydd unrhyw adborth gan ddisgyblion a Chynghorau Ysgol ar gyfer yr ysgolion hynny y mae'r cynigion yn effeithio'n uniongyrchol arnyn nhw yn cael ei gynnwys yn y ddogfennaeth a anfonir at y Cabinet i'w hystyried unwaith y bydd y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben.

PAM RYDYN NI'N CYNNIG Y NEWIDIADAU HYN?

Gwybodaeth Gefndir

Sefydlodd Cabinet Caerffili Fwrdd yn 2019 i ddatblygu argymhellion ar gyfer newid mewn perthynas â Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ar draws Caerffili.

Roedd y Bwrdd yn cynnwys ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys Prifathrawon, Cynrychiolwyr Coleg, Aelodau Craffu, Cynrychiolwyr Llywodraethwyr, Cynrychiolwyr TU, cynrychiolwyr y GCA a Swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol.

Trwy drafodaethau blaenorol yn 2021, roedd y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben wedi dod i gonsensws anffurfiol mai cydaddysg fyddai'r ffordd ymlaen yng Nghwm Rhymni Uchaf (CRhU).

Ar ôl ennill consensws y Bwrdd bryd hynny, ymgysylltodd swyddogion yr Awdurdod Addysg Lleol (AALI) yn uniongyrchol â'r pedwar Pennaeth Uwchradd CRhU fel arbenigwyr addysgol i ystyried y safbwynt hwn ymhellach.

Cytunodd Penaethiaid CRhU ar y geiriad canlynol i adlewyrchu eu safbwynt ar ddarpariaeth Un Rhyw yn ogystal â'r budd posibl o symud tuag at gydaddysg ar draws Ysgolion Lewis:

“Rydyn ni'n archwilio ffyrdd i ddod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac yn osgoi'r rhaniad y gall rhai yn ei brofi pan, oherwydd y trefniant presennol o ysgolion, mae plant o'r un teulu yn cael eu gwahanu yn 11 oed”.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod mai Ysgol Lewis Pengam ac Ysgol Lewis i Ferched yw'r ysgolion addysg un rhyw a gynhelir gan awdurdodau lleol olaf yng Nghymru. Mae symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg wedi cael ei ystyried gan yr Awdurdod Lleol a'r Ysgolion dros nifer o flynyddoedd.

Cafodd Aelodau'r Bwrdd wybodaeth hefyd am lefelau lleoedd gwag yn Ysgolion Lewis, gyda 38% yn Ysgol Lewis i Ferched a 42% yn Ysgol Lewis Pengam ym mis Ionawr 2024. Yn ei arolygiad AALI diwethaf yn 2012 daeth Estyn i'r casgliad nad oedd yr awdurdod wedi gwneud digon o gynnydd o ran cael gwared ar gapasiti dros ben o'i ysgolion uwchradd.

Yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror 2024, penderfynodd y Bwrdd yn unfrydol gefnogi'r cynnis i ymgynghori â rhanddeiliaid yn ffurfiol gyda'r bwriad o:

- (1) symud o ddarpariaeth Un Rhyw i gyd-addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf
- (2) lleoli disgyblion dalgylch Lewis ar safle Ysgol Lewis Pengam, wrth gadw safle Ysgol Lewis i Ferched i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd (lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi integreiddio staff a disgyblion dros gyfnod priodol o amser).

Yna cyfarfu Pwyllgor Craffu Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor i ystyried yr adroddiad a'r cynigion ar 20 Mawrth 2024. Nododd y Pwyllgor y gefnogaeth unfrydol gan y Bwrdd Lleoedd Ôl-16, Un Rhyw a Lleoedd Dros Ben ac yna gwnaeth sylwadau a chraffu ar gynigion cyn iddynt gael eu hystyried ymlaen yn y Cabinet.

Yna, cytunodd y Cabinet, yn ei gyfarfod ar 3 Ebrill, yr argymhelliad i symud i ymgynghoriad.

Cynllunio lleoedd ysgol

Rhaid i bob Cyngor yng Nghymru sicrhau eu bod nhw'n darparu digon o leoedd ysgol ar gyfer disgyblion o bob oed er mwyn darparu'r addysg o'r ansawdd gorau a sicrhau bod y cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol. Rhaid i bob Cyngor yng Nghymru hefyd ddarparu lleoedd sy'n diwallu anghenion y disgyblion drwy gyfrwng Cymraeg, Saesneg neu Ffydd a rhaid iddyn nhw fod yn addas ar gyfer unrhyw anghenion dysgu ychwanegol.

Gwybodaeth gywir ym mis Ionawr 2024

➤ **Ysgol Lewis i Ferched**

- Ar hyn o bryd mae gan y safle le i 1103 o ddisgyblion
- Y rhif derbyn a gyhoeddir yw 180
- Ar hyn o bryd mae 38.35% o leoedd gwag
- Mae 83.86% o'r disgyblion presennol ar y gofrestr yn dod o fewn y dalgylch.

➤ **Ysgol Lewis Pengam**

- Ar hyn o bryd mae gan y safle le ar gyfer 1140 o ddisgyblion, fodd bynnag, drwy ailgyflunio'r defnydd o ystafelloedd, byddai ganddo allu i ddarparu ar gyfer disgyblion o'r ddwy ysgol
- Y rhif derbyn a gyhoeddwyd ar hyn o bryd yw 191
- Ar hyn o bryd mae 42.63% o leoedd gwag
- Mae 84.22% o'r disgyblion presennol ar y gofrestr yn dod o fewn y dalgylch.

Mae'r ddwy ysgol yn rhannu dalgylch ac mae ganddyn nhw'r un ysgolion bwydo ar lefel gynradd, sef Ysgol Gynradd Coedybrain, Ysgol Gynradd Derwendeg, Ysgol Gynradd Glyngaer, Ysgol Gynradd Greenhill, Ysgol Gynradd Hengoed, Ysgol Iau Llancaeath, Ysgol Fabanod Llanfabon, Ysgol Gynradd Maes-y-cwmwr, Ysgol Gynradd Tir-y-berth, Ysgol Gynradd Ystrad Mynach

Tabl 2: Nifer Gwirioneddol a Rhagamcanol yn bresennol				
Blwyddyn Academaidd	Ysgol Lewis i Ferched		Ysgol Lewis Pengam	
	Nifer ar y gofrestr	Heb gynnwys Ôl-16	Nifer ar y gofrestr	Heb gynnwys Ôl-16
Presennol	680	611	654	599
2024	706	629	664	606
2025	702	631	658	596
2026	694	619	653	591
2027	690	610	639	573
2028	703	631	634	567
2029	685	614	609	546
2030	674	597	591	529
2031	653	581	570	511

Mae'r ffigurau'n ystyried disgyblion a ragwelir o unrhyw ddatblygiadau adeiladu newydd a nodwyd yn y dalgylch.

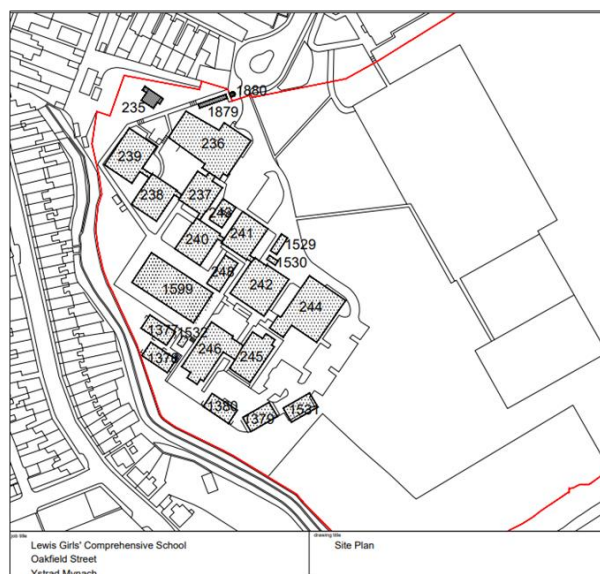
Cyflwr ac addasrwydd adeiladau'r ysgol

Ysgol Lewis i Ferched:

Ar hyn o bryd mae Ysgol Lewis i Ferched yn Ysgol Uwchradd Cyfrwng Saesneg. Cafodd yr adeilad ei adeiladu'n wreiddiol ym 1959, ond cafodd Ysgol Gyfun Lewis i Ferched ym 1973 ar ôl uno ag Ysgol Ramadeg Lewis i Ferched.

Weddi'i lleoli yn Ystrad Mynach, mae cymysgedd o eiddo preswyl a busnesau yn amgylchynu'r ysgol gan gynnwys archfarchnadoedd, practis Milfeddygol, meddygfa ac ati. Mae maes parcio sy'n eiddo i'r CBSC wrth ymyl yr ysgol ynghyd â chysylltiadau trafniadaeth bysiau a threnau gerllaw.

Mae'r ysgol yn meddiannu cyfanswm arwynebedd y safle o tua 7.7 hecтар sy'n cynnwys 24 adeilad, a 7 ohonyn nhw yn adeiladau dros dro (gan gynnwys 1 adeilad symudol) ac ardaloedd awyr agored. Mae Canolfan Hamdden Sue Noakes drws nesaf i'r ysgol yn cael ei defnyddio gan yr ysgol yn unig yn ystod oriau ysgol ac yna ar agor i'r cyhoedd y tu allan i oriau ysgol.

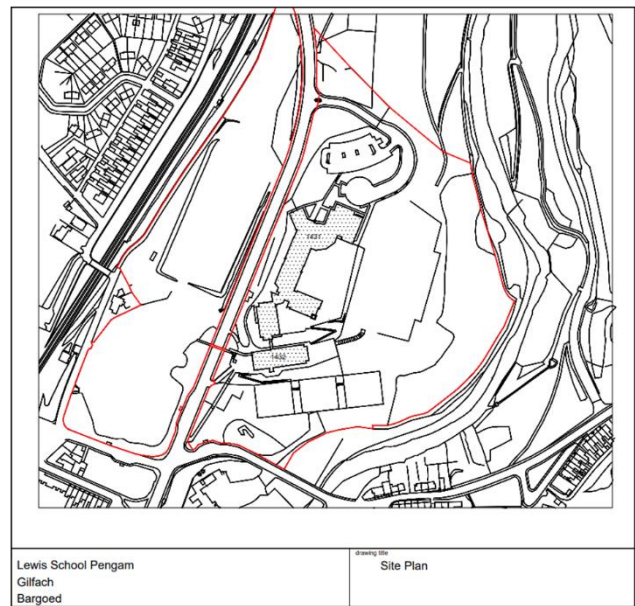

Ysgol Lewis Pengam

Ar hyn o bryd mae Ysgol Lewis Pengam yn Ysgol Uwchradd Cyfrwng Saesneg. Cafodd yr ysgol ei hadeiladu a'i hagor yn wreiddiol yn 2002, ac fe'i hariannwyd gan raglen Menter Cyllid Preifat (PFI) Llywodraeth Cymru.

Wedi'i lleoli ym Mhengaham, mae'r ysgol wedi'i hamgylchynu gan goetir gyda chysylltiadau trafniadaeth bysiau a threnau gerllaw. Mae eiddo preswyl yn yr ardal gyfagos ynghyd â nifer o siopau a busnesau amwynder lleol.

Mae gan yr ysgol arwynebedd safle o tua 7.8 Hectar sy'n cynnwys 2 adeilad a manau awyr agored.

Strategaeth Datgarboneiddio

Ar 4 Mehefin 2019, cyhoeddodd y Cyngor argyfwng hinsawdd yn Hysbysiad o Gynnig, gyda chefnogaeth lawn gan bob plaid wleidyddol. O ganlyniad, mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi ymrwmo i fod yn garbon niwtral net erbyn 2030.

Yn unol â'r amcanion buddsoddi diweddaraf a thargedau Llywodraeth Cymru, mae'n parhau i fod yn ymrwymiad i ni fod unrhyw gynigion ad-drefnu ysgolion yn ystyried yr effaith ar gyflawni Carbon Sero Net ac fel rhan o ffurfio'r argymhelliad hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r effaith ar garbon gweithredol yn ogystal ag egwyddorion adeiladu a thrafnidiaeth cynaliadwy.

Prif Gynllun Darluniadol

Mae 'Sylfaen ar gyfer Llwyddiant' yn darparu fframwaith ar gyfer adfywio'r Fwrdeistref Sirol yn y dyfodol hyd at 2023. Mae'r ddogfen yn nodi blaenoriaethau strategol ar gyfer adfywio o dan bedair thema allweddol:

- Cefnogi Pobl (lleihau anghydraddoldeb, meithrin gallu a gwytnwch i greu cymunedau iachach, mwy llewyrchus, a chydlynol)
- Cefnogi Busnes (creu cyfleoedd cyflogaeth, cynyddu gweithgareddau entrepreneuraidd, annog arloesedd a gwella mynediad i gyflogaeth)
- Cefnogi Ansawdd Bywyd (darparu'r amgylchedd corfforol cywir i'n cymunedau sy'n eu hannog i ffynnu)
- Cysylltu Pobl a Lleoedd (gwella cysylltedd yn lleol, yn rhanbarthol ac yn fyd-eang)

Mae'r cynnig hwn yn cefnogi dull cydweithredol y Cyngor o wneud y mwyaf o botensial llawn holl asedau'r Cyngor. Yn amodol ar gymeradwyaeth i symud ymlaen, mae gan y Cyngor Llif Gwaith Gwaredu Asedau y cytunwyd arno sy'n galluogi dull cyson a llym i gael ei ddefnyddio pan fydd tir a / neu adeiladau yn mynd warged i ofynion gweithredol.

Yn y lle cyntaf, byddai'r gwasanaeth sy'n meddiannu'r tir a/neu'r adeilad dan sylw yn symud i ddatgan ei fod yn warged, a fyddai'n wir ar gyfer safle Ysgol Lewis i Ferched yn yr achos hwn. O'r pwynt hwn, byddai Tîm Gwasanaethau Eiddo'r Cyngor wedyn yn ymgysylltu â gwasanaethau'n fewnol yn erbyn meini prawf penodol i weld a fyddai meysydd gwasanaeth eraill yn dymuno cymryd perchnogaeth neu feddiannaeth ar y tir neu'r adeilad. Ar ôl hynny, pe na bai diddordeb o'r fath ar ddod byddai Gwasanaethau Eiddo yn archwilio cyfleoedd i'r safle gael ei farchnata'n allanol gydag ystyriaeth benodol wedi'i chynnwys ar gyfer darpariaeth Cymraeg, lechyd neu Gymuned.

SUT FYDDAI YSGOLION ERAILL YN CAEL EU HEFFEITHIO?

Mae newidiadau mewn un rhan o'r sector Addysg yn y Sir yn cael effaith ehangach ar ysgolion eraill a'u disgyblion. Wrth ystyried unrhyw gynigion, ystyrir cynaliadwyedd a gwella'r rhwydwaith addysg a'r ardal ehangach. Rhoddir sylw dyledus i effaith y cynnig hwn a bydd ymgynghoriad yn cael ei gynnal gydag unrhyw ysgolion sy'n cael eu heffeithio.

Darpariaeth y Blynyddoedd Cynnar a'r Gofyniad Rhagamcanol

Data ardal Gorllewin Canolbarth y Cymoedd yn yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant 2022-2027 yw'r maes sydd fwyaf perthnasol i'r cynnig ymgynghori hwn. Mae nifer y plant 0-3 oed wedi gostwng ers yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant diwethaf yn 2017. Nododd yr asesiad 24 darparwr gofal plant, lle'r oedd 6 ohonyn nhw'n warchodwyr plant cofrestredig ac roedd 18 yn ddarparwyr gofal dydd llawn. Ers casglu'r data, bu newidiadau yn yr ardal ar gyfer darpariaeth gofal plant i fodloni gofynion ehangu lleoliadau a ariennir gan Dechrau'n Deg a'r Cynnig Gofal Plant. Mae'r cynnig hwn yn annhebygol o effeithio ar ddatblygiad darpariaeth gofal plant yn lleol.

Trefniadau Dalgylch

Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Ysgol Lewis Pengam i newid o un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025. Byddai safle Ysgol Lewis i Ferched yn

cael ei gadw fel darpariaeth loeren i Ysgol Lewis Pengam i reoli'r cyfnod pontio dros nifer o flynyddoedd.

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i'r trefniadau dalgylch presennol gan fod y ddwy ysgol ar hyn o bryd yn rhannu'r un dalgylch.

Effaith ar ysgolion eraill (ysgolion bwydo)

Mae'r Cyngor yn ymwybodol o sicrhau bod unrhyw gynigion ysgol yn cael yr effaith leiaf posibl ar ysgolion cyfagos. Byddai'r cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol ar yr ysgolion bwydo gan y byddai ganddynt un pwynt cyswllt ar gyfer trosglwyddo eu disgyblion.

Nid oes unrhyw gynigion i newid trefniadau presennol yr ysgolion bwydo.

Tarfu ar ddisgyblion

Mae ein hegwyddorion arweiniol yn ystod y broses hon wedi'u hamlinellu isod.

- ✓ Angen archwilio ffyrdd y gellir dod â theuluoedd ynghyd a'u hailuno
- ✓ Lleihau aflonyddwch i ddysgwyr sy'n sefyll arholiadau
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfle am adnoddau ychwanegol wrth i safle Ysgol Lewis i Ferched aros ar agor am beth amser
- ✓ Manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd i bontio disgyblion yn effeithiol sy'n symud o flwyddyn 6 i 7 i gefnogi lles disgyblion yn well

Mae'r cynnig yn ceisio defnyddio'r dulliau canlynol i liniaru aflonyddwch i ddisgyblion er mwyn cefnogi trosglwyddiad llyfn:

- Bydd cynllun pontio yn cael ei greu sy'n amlinellu sut y bydd cyfleusterau ac adnoddau arbenigol o'r ddwy ysgol yn cael eu hintegreiddio a'u hoptimeiddio i ddiwallu anghenion y boblogaeth disgyblion gyfun. Bydd y cynllun hwn yn ystyried ffactorau fel lleoliad daearyddol, hygyrchedd a chapasiti, a bydd yn sicrhau bod anghenion plant ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn parhau i ddiwallu eu hanghenion yn unol â'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys a bod darpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY) briodol ar waith.
- Bydd disgyblion yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am y broses, gan gynnwys pam mae'n digwydd, pa newidiadau i'w disgwyl, a sut y bydd o fudd iddyn nhw yn y tymor hir.
- Bydd rhaglen bontio'n cael ei gweithredu i ymgylchwyddo disgyblion â'r amgylchedd ysgol newydd, arferion a disgwyliadau. Gallai hyn gynnwys diwrnodau ymgylchwyddo, teithiau tywys, a systemau cyfeillio sy'nparu disgyblion sy'n dod i mewn â rhai sy'n bodoli eisoes.
- Bydd disgyblion yn rhan o brosesau gwneud penderfyniadau lle bo'n briodol, i'w helpu i deimlo perchnogaeth a balchder yn eu cymuned ysgol newydd.
- Bydd gan aelodau staff yr offer i gefnogi disgyblion yn emosiynol ac yn academiaidd yn ystod y cyfnod pontio drwy ddarparu arweiniad gan yr ALI ar sut i fynd i'r afael â phryderon, rhoi sicrwydd, a hwyluso addasu.
- Bydd defnyddio polisïau a gweithdrefnau cyson, megis rheolau ar gyfer ymddygiad, codau gwisg ysgol, a mesurau disgyblu ar draws yr ysgolion cyfunedig yn helpu i leihau dryswch a chynnal sefydlogrwydd i ddisgyblion.
- Gall gwasanaethau cymorth, fel mentora a chwmsela yn yr ysgol fod ar gael i ddisgyblion a allai fod angen cymorth ychwanegol i ymdopi â'r cyfnod pontio.

- Byddwn ni'n ceisio cadw perthynas bwysig rhwng disgyblion ac aelodau staff drwy gadw personél allweddol o'r ddwy ysgol lle bynnag y bo modd. Gall wynebau cyfarwydd ddarparu cysondeb a chysur yn ystod cyfnod o newid.
- Byddwn ni'n cadw llygad barcud ar les a chynnydd academiaidd disgyblion yn dilyn yr uno drwy fonitro dangosyddion fel presenoldeb, ymddygiad a lefelau cyflawniad i nodi unrhyw faterion sy'n dod i'r amlwg y mae angen mynd i'r afael â nhw.
- Byddwn ni'n sefydlu sianeli i ddisgyblion leisio eu pryderon, eu hawgrymiadau a'u hadborth am y broses uno a byddwn ni'n mynd ati i wrando ar eu mewnbwn a'i ymgorffori wrth wneud penderfyniadau pan fo'n briodol ac yn ymarferol i wneud hynny.

Darpariaeth Uwchradd

Mae gwybodaeth o adroddiadau arolygu yn dangos bod ansawdd yr addysg yng Nghwm Rhymni Uchaf yn dda.

Cafodd Ysgol Lewis Pengam ei thynnu o Adolygiad gan Estyn ym mis Tachwedd 2019. Mae deilliannau disgyblion wedi parhau i wella ers hynny ac roedd presenoldeb yn 88.7% ar gyfer 2022-23.

Cafodd Ysgol Lewis Pengam arolygiad llwyddiannus ym mis Hydref 2022 a chafodd ei gwahodd i gyflwyno astudiaethau achos ar 'Effaith dysgu proffesiynol ar addysgu a dysgu, datblygu'r cwricwlwm ac arweinyddiaeth' ac un arall ar 'Ehangu gornelion disgyblion a datblygu diwylliant o berthyn'. Yn 2022-23 roedd presenoldeb yn 88.4%.

Mae gan y ddwy ysgol gynlluniau gwella cadarn sydd ag adnoddau da.

Mae cryfderau'r ddwy ysgol yn ategu ei gilydd ac mae'r ysgolion eisoes yn cydweithio'n dda i gyflwyno darpariaeth ôl-16 a chynorthwyo dysgu proffesiynol.

Fel rhan o'r cynnig hwn, bydd mwy o gyfleoedd i staff ehangu eu dysgu proffesiynol eu hunain a chael effaith gadarnhaol ar ddysgu gan eraill hefyd. Mae'r ddau uwch dîm arwain wedi ymrwymo i wneud y mwyaf o arferion da a thalentau.

Mae'n anochel y bydd profiadau pontio yn cael eu symleiddio a'u gwella. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar bawb dan sylw, gydag un pwynt cyswllt i ysgolion a theuluoedd.

Fel rhan o'r cynnig, bydd yr holl ddisgyblion yn cael eu haddysgu ar un safle sydd mewn cyflwr ardderchog. Y rhan bwysig arall o'r cynnig hwn yw ategu ysgol uwchradd newydd ym Margod. Byddai hyn yn golygu y byddai'r holl ddisgyblion yng Nghwm Rhymni Uchaf yn manteisio ar ddarpariaeth mewn ysgolion sydd mewn cyflwr ardderchog ac sydd ag amrywiaeth o gyfleusterau.

Ar y cyfan, bydd y cynnig hwn yn hyrwyddo pontio gwell ac yn gwneud y mwyaf o adnoddau ac arbenigedd er mwyn adeiladu ar ansawdd y ddarpariaeth bresennol a chreu profiad cydaddysgol o ansawdd uchel ar gyfer pob disgybl oed uwchradd yng Nghwm Rhymni Uchaf.

BETH FYDD EFFAITH Y CYNNIG?

Safonau Addysg, Ansawdd ac Arweinyddiaeth

Mae ansawdd a safonau mewn ysgolion yng Nghaerffili yn cael eu monitro gan Estyn a'r Awdurdod Lleol (ALI). Estyn yw swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru. Mae'n gorff y Goron, a sefydlwyd o dan Ddeddf Addysg 1992. Mae Estyn yn annibynnol ar Gynulliad Cenedlaethol Cymru ond yn derbyn ei gyllid gan Lywodraeth Cymru o dan Adran 104 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998. Mae Estyn yn arolygu ansawdd a safonau mewn darparwyr addysg a hyfforddiant yng Nghymru.

Mae copïau o'r adroddiadau llawn ar gyfer pob ysgol unigol ar gael o [wefan Estyn](#)

Mae'r adroddiadau arolygu yn nodi bod gan y ddwy ysgol ystod o gryfderau a fydd yn cefnogi'r posibilrwydd o uno. Mae ymgysylltu parhaus â'r Awdurdod Lleol a'r gwasanaeth gwella ysgolion wedi nodi sut mae pob ysgol wedi adeiladu ar gryfderau presennol ac yn parhau i fynd i'r afael ag argymhellion perthnasol.

Y bwriad yw y bydd uno ysgolion yn dod ag ystod o fanteision addysgol i bob dysgwyr, waeth beth yw manau cychwyn unigol disgyblion ym mlwyddyn saith. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar gynnydd dysgwyr, darpariaeth ac, o ganlyniad, gwelliannau mewn safonau ar draws pob grŵp blwyddyn.

Mae enghreifftiau o sut y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn cynnwys:

- Rhagor o gyfleoedd i gydweithio o fewn ac ar draws adrannau pwnc, rhannu arbenigedd, darparu cymorth i athrawon dibrofiad ac ati.
- Rhagor o gyfleoedd i ehangu'r cynnig cwricwlwm i bob dysgwyr. Gallai hyn gynnwys cynyddu nifer y pynciau galwedigaethol, neu ddarparu pynciau mwy arbenigol fel cymwysterau cyfrifiadureg.
- Gwell gallu i ddarparu addysgu o safon mewn pynciau lle gall recriwtio fod yn her; e.e. Cymraeg, ffiseg
- Llai o bobl nad ydynt yn arbenigwyr sy'n addysgu pynciau nad ydynt yn rhai craidd.
- Datblygu 'Cwricwlwm i Gymru' ar y cyd gan adeiladu ar waith cydweithredol ar draws y clwstwr.
- Gwell trefniadau asesu drwy ddull cyson o roi adborth ac olrhain cynnydd dysgwyr.
- Rhagor o gyfleoedd ar gyfer dysgu proffesiynol yn yr ysgol. Byddai hyn yn cynnwys cyfleoedd i fentora neu ddysgu ochr yn ochr â chyfoedion, cymryd rhan mewn ymchwil seiliedig ar ymarfer sy'n berthnasol i'r lleoliad lleol, a chyflawni hyfforddiant HMS ysgol gyfan i fynd i'r afael â blaenoriaethau ysgolion
- Dulliau ar y cyd o hunanwerthuso a chynllunio strategol, gan rannu arfer orau ar draws adrannau. Byddai hyn yn cynyddu gallu uwch arweinwyr ac arweinwyr canol i reoli a chefnogi timau yn effeithiol.
- Gwella tegwch o ran ansawdd adnoddau ar draws adrannau'r cwricwlwm. Byddai hyn hefyd yn cynnwys cynllun cynaliadwyedd mwy effeithiol ar gyfer adnoddau digidol.

Trefniadau Llywodraethu

Bydd yr Awdurdod Lleol yn gweithio ochr yn ochr â Chorff Llywodraethu'r ysgol i sicrhau bod yr holl ofynion statudol a chyfreithiol yn cael eu bodloni. Bydd y Corff Llywodraethu yn rhagweithiol o ran lleihau unrhyw amhariad posibl, yn cynrychioli'r gymuned gyfan, ac yn gweithio tuag at les pob dysgwr.

Materion Staff

Mae staff ysgol yn chwarae rhan bwysig wrth sicrhau bod disgyblion yn dysgu mewn amgylchedd dysgu diogel a chefnogol. Gallant feithrin perthnasoedd cadarnhaol, llawn ymddiriedaeth gyda disgyblion a gwella hinsawdd yr ysgol trwy annog rhieni a theuluoedd i gymryd rhan mewn addysg.

Trwy feithrin perthnasoedd cryf, gall staff effeithio ar bron bob agwedd ar fywydau eu disgyblion, gan addysgu'r gwersi bywyd pwysig iddyn nhw a fydd yn eu helpu i lwyddo y tu hwnt i'r byd academiaidd yn unig.

Yn amodol ar ganlyniad yr ymgynghoriad a chymeradwyaeth y Cabinet i symud ymlaen, bydd Ysgol Lewis i Ferched yn cau a bydd Ysgol Lewis Pengam yn darparu ar gyfer pob disgybl, yn amodol ar ddewis rhieni.

Bydd y strwythur staffio yn Ysgol Lewis Pengam yn newid a rhagwelir y bydd staff Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu lleoli yn Ysgol Lewis Pengam lle bo modd a byddwn hefyd yn cefnogi staff i gael eu cyflogi mewn ysgolion eraill lle mae lleoedd gwag. Mae'r Cyngor yn deall yn llawn y bydd llawer o bryder ond mae am roi sicrwydd y bydd yr holl staff yn cael eu cefnogi drwy'r broses.

Materion Ariannol

Yn amodol ar ganlyniad yr ymarfer ymgynghori a chymeradwyaeth ffurfiol i symud ymlaen, byddai ein Tîm Cyllid Addysg wedyn yn gweithio'n agos gyda'r ddwy ysgol mewn perthynas â'r mater hwn, i ddeall y goblygiadau ymhellach.

Effaith ar ddarpariaeth y Gymraeg

Mae rhaglen Lywodraethu 2016-2021 y Prif Weinidog, Symud Cymru Ymlaen, yn gweithio tuag at filiwn o bobl yn siarad Cymraeg erbyn 2050..

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a Deddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019, yn darparu cyfres o safonau ac yn gosod dyletswydd statudol ar y Cyngor i asesu'r galw am addysg cyfrwng Cymraeg yn yr ardal. Un o'r safonau allweddol yw gofyniad i ddatblygu strategaeth iaith Gymraeg 5 mlynedd, gyda'r nod o gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg ac a fydd yn ein galluogi i hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y fwrdeistref sirol.

Fel y nodir yn ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg lle mae ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleusterau addysgol deniadol o safon yn amlwg. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg lle bo modd. Mae camau gweithredu amrywiol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 a fyddai'n berthnasol i'r cynnig a'r datblygiad yn y

ddarpariaeth Uwchradd gan gynnwys cynyddu nifer y disgyblion sy'n parhau i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg ac astudio cymwysterau yn y Gymraeg, a fydd hefyd angen datblygu hyder a sgiliau ein gweithlu addysgu i gyflwyno gwersi a chymwysterau Cymraeg.

Cwblhawyd y dadansoddiad Proffil Iaith Gymraeg o ddata'r cyfrifiad gan Fenter Iaith ac fe'i cyhoeddir ar wefan CBS Caerffili sy'n cefnogi Strategaeth yr Iaith Gymraeg. Yn nalgylchoedd yr ysgolion, mae 6 ardal gymunedol sydd â chanran uwch o siaradwyr Cymraeg na'r cyfartaledd ar gyfer bwrdeistref Caerffili. Canran gyfartalog y siaradwyr Cymraeg ym mwrdeistref Caerffili yn 2011 oedd 11.2%. Mae gan Ystrad Mynach, Pengam, Nelson, St Cattwg, Llanbradach a Maes-y-cwmwr i gyd ganrannau uwch na hyn. Mae Maes-y-cwmwr, Nelson, Pengam, a Gelligaer i gyd wedi gweld cynnydd yng nghanran y siaradwyr Cymraeg rhwng data cyfrifiad 2001 a 2011.

Trefniadau Teithio i Ddysgwyr

Mae'r tabl isod yn manylu ar y dewisiadau amgen agosaf sydd ar gael, yn seiliedig ar bellteroedd o safle Ysgol Lewis Pengam.

Tabl 3: Ysgolion Uwchradd Amgen Agosaf yn ôl lleoliad daearyddol			
Enw'r Ysgol, Cod Post	Cyfrwng	Cyflwr	Pellter / Teithio
Ysgol Gyfun Cwm Rhymni	Cymraeg	A	1.5
Ysgol Gyfun Coed Duon	Saesneg	C	1.7
Ysgol Gyfun Heolddu	Saesneg	C	1.8
Ysgol Uwchradd Islwyn	Saesneg	A	3.2
Ysgol Trecelyn	Saesneg	C	4.9
Idris Davies 3-18	Saesneg	B	6.3
Ysgol Uwchradd Bedwas	Saesneg	C	7.1
Ysgol Gyfun Cenydd Sant	Saesneg	C	7.6
Ysgol Gyfun Martin Sant	Saesneg	C	8.2
Ysgol Gymunedol Rhisga	Saesneg	C	10.6

Bwriad y Cyngor bob amser yw darparu system drafnidiaeth sy'n ceisio sicrhau bod disgyblion yn gallu cael mynediad diogel a chyfforddus i'w haddysg.

Mae nifer o lwybrau 'Teithio Diogel', cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, eisoes wedi'u sefydlu megis goleuadau a llwybrau troed dynodedig.

Cydraddoldeb

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod gan bobl anghenion, gofynion a nodau gwahanol a byddwn ni'n gweithio'n weithredol yn erbyn pob math o wahaniaethu drwy hyrwyddo cysylltiadau da a chyd-barch o fewn a rhwng ein cymunedau.

Mae asesiadau effaith yn ein helpu i ddangos bod gan y Cyngor sylw dyledus wrth arfer ei ddyletswydd cydraddoldeb o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Maen nhw'n adnodd a ddefnyddiwn i sicrhau bod y polisiau, yr arferion, y prosiectau a'r gweithgareddau sy'n llywio ein gwaith yn sicrhau mynediad cyfartal i'n holl wasanaethau.

Mae asesiadau effaith yn edrych ar a yw newidiadau i'r ffordd yr ydyn ni'n gwneud pethau (fel arferion gwaith neu ffyrdd rydyn ni'n darparu gwasanaethau) yn debygol o gael effaith

gadarnhaol neu negyddol ar y bobl rydyn ni'n eu gwasanaethu ac ar y rhai sy'n darparu ein gwasanaethau. Maen nhw'n ein helpu ni i gynllunio i leihau neu gael gwared ar effaith negyddol – er enghraifft drwy wneud newidiadau rhesymol i'r ffordd mae grŵp yn derbyn gwasanaeth (efallai darparu gwybodaeth mewn fformat gwahanol neu ddarparu mynediad â ramp i adeilad ac ati).

Daeth dyletswydd economaidd-gymdeithasol newydd a nodir yn adran 1 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i rym ar 31 Mawrth 2021. Bydd templed Asesiad Effaith Integredig (AEI) Cyngor Caerffili yn cael ei ddefnyddio i gynnal Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol ac Effaith ar y Gymraeg a fydd yn cael ei adolygu ymhellach yng ngoleuni unrhyw elfennau ychwanegol a amlygir trwy'r prosesau ymgynghori statudol wrth i'r cynnig fynd yn ei flaen.

Bydd defnyddio'r dyluniad AEI newydd yn llywio gwaith y Cyngor i sicrhau mynediad cyfartal i'r holl wasanaethau ac yn helpu i gefnogi'r Cyngor ymhellach i wneud penderfyniadau gwybodus ac effeithiol wrth sicrhau cydymffurfiaeth ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Dyletswydd economaidd-gymdeithasol - Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Ymgynghoriad Statudol v Athrawiaeth Disgwyliad Cyfreithlon ac Egwyddorion Gunning

Mae Asesiad Effaith Integredig llawn wedi'i gynnal. Mae'r ddogfen hon ar gael i'w gweld fel rhan o'r pecyn ymgynghori ar y wefan.

Cyfleusterau Arbenigol / Anghenion Dysgu Ychwanegol

Un o gyfrifoldebau allweddol y Cyngor yw sicrhau bod digon o leoedd ar gyfer disgyblion yn y lleoliadau mwyaf priodol a chynnal ymwybyddiaeth o newidiadau demograffig (h.y. cynnydd a gostyngiadau yn y boblogaeth disgyblion) yn ogystal â nodi strategaeth ar gyfer yr awdurdod cyfan ar gyfer darpariaeth gymunedol mewn ysgolion.

Mae gan y Cyngor strategaeth gadarn ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol sy'n canolbwyntio ar ddull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn gan sicrhau bod pob dysgwr yn cael mynediad i addysg sy'n bodloni eu hanghenion. Mae gan yr Awdurdod Lleol hefyd ddyletswydd i barhau i adolygu'r ddarpariaeth, sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol mewn ysgolion prif ffrwd yn ogystal â darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) neu anabledau..

Mae'r Awdurdod Lleol wedi ymrwymo i ddatblygu cyfleoedd addysg gynhwysol a nod darpariaeth yng Nghaerffili yw creu amodau sy'n cefnogi dysgwyr i aros mewn addysg brif ffrwd trwy amrywiaeth o strategaethau. Mae'r rhain yn cynnwys sicrhau bod pob dysgwr yn cael mynediad at addysg o ansawdd uchel, buddsoddi mewn dysgu proffesiynol i sicrhau bod y gweithlu'n gallu cefnogi anghenion amrywiol, hyrwyddo ymyrraeth gynnar a gweithio ar y cyd ag ysgolion i sicrhau dull cydlynol.

Mae'r cynigion yn cyfrannu at adolygu a gwella'r ddarpariaeth a bydd yn cefnogi dyrannu adnoddau'n effeithiol, darparu hyfforddiant a chyfleoedd datblygiad proffesiynol cydgyssylltiedig i staff er mwyn gwella eu sgiliau a'u gwybodaeth wrth gefnogi myfyrwyr ag anghenion dysgu ychwanegol gan sicrhau bod cyfleusterau arbenigol a gwasanaethau cymorth yn hygyrch i bob myfyriwr, gan gynnwys y rhai ag anabledau neu anghenion dysgu ychwanegol.

Effaith Cymunedol a Budd Cymunedol

Bydd Grwpiau Cymunedol presennol Ysgol Lewis i Ferched yn cael eu hannog i adleoli i Ysgol Lewis Pengam neu'n cael eu cefnogi i ddod o hyd i ddarpariaeth amgen o fewn yr ardal leol, er enghraifft Llyfrgell Ystrad Mynach. Bydd ymarfer casglu data yn cael ei gynnal a bydd unrhyw grwpiau a nodir yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cynnig hwn.

Mae'r cynnig hwn yn ymwneud â darpariaeth yr ysgol yn unig ac ni ddisgwylir unrhyw effaith ar y cyfleusterau hamdden cyfagos.

Cynhwysiant Digidol

Mae gan Gyngor Caerffili ddyheadau clir i bob ysgol ddod yn ganolfannau dysgu cymunedol fel rhan o'u Rhaglen Hwb. Mae'n ofynnol i bob ysgol yn y fwrdeistref fodloni'r Safon Ddigidol Addysg ac mae Ysgol Lewis Pengam yn cydymffurfio â'r safon hon ar hyn o bryd.

Cyfleusterau Chwaraeon a Chwarae Awyr Agored

Mae'r Cyngor yn cydnabod y dylid hyrwyddo datblygiad corfforol plant, eu brwdfrydedd a'u hegni i symud yn barhaus trwy eu helpu i ddefnyddio eu cyrff yn effeithiol, trwy annog ymwybyddiaeth ofodol, cydbwysedd, rheolaeth a chydymud, a datblygu sgiliau echddygol a llawdriniaethol ar draws pob Maes Dysgu, dan do ac yn yr awyr agored.

Mae'r holl gyfleusterau addysgol yn darparu cyfleusterau hamdden ac addysgol allanol sydd, yn achos Ysgol Lewis Pengam, yn cynnwys cae 3G.

BETH YW MANTEISION Y CYNNIG?

Manteision

Prif fanteision y cynllun yw:

- ✓ Symud i ffwrdd o addysg un rhyw tuag at gyd-addysg gan ddod â Chaerffili yn unol â gweddill Cymru
- ✓ Gellir dod â theuluoedd at ei gilydd a'u hailuno ac osgoi'r rhannu y mae rhai yn ei brofi pan fydd plant o'r un teulu, oherwydd trefniant presennol ysgolion, yn cael eu gwahanu yn 11 oed.
- ✓ Rhagor o gysondeb yn yr hyn rydyn ni'n ei ddarparu i bobl ifanc
- ✓ Lleihau'r effaith ar ddisgyblion sy'n sefyll arholiadau a galluogi staff a disgyblion i gael eu hintegreiddio dros gyfnod priodol
- ✓ Lleihau lleoedd gwag yn Ysgol Lewis Pengam
- ✓ Gwell gwerth am arian a model mwy cynaliadwy o gyflenwi
- ✓ Lleihau nifer yr adeiladau a gynhelir, gydag ôl-groniad gwaith cynnal a chadw cysylltiedig

Anfanteision

Prif anfanteision y cynllun yw:

- Gall amseroedd teithio newid i leiafrif o ddisgyblion yn dibynnu ar eu hagosrwydd at Ysgol Lewis Pengam, ond gall hyn hefyd fod yn berthnasol i'r gwrthwyneb i'r rhai sy'n agosach ac a oedd yn mynychu Ysgol Lewis i Ferched yn flaenorol.
- Mae angen cefnogi defnydd cymunedol a hygyrchedd darpariaeth amgen ar gyfer grwpiau sy'n defnyddio safle presennol Ysgol Lewis i Ferched a'u hannog i drosglwyddo i safle Ysgol Lewis Pengam neu ddewisiadau amgen addas eraill.
- Bydd cyfnod pontio i'r disgyblion a bydd angen ystyried cefnogaeth briodol ar gyfer 'Ymgartrefu'
- Bydd angen datgomisiynu a gwaredu safle presennol Ysgol Lewis i Ferched yn unol â'r canllawiau priodol unwaith y bydd y cyfnod pontio graddol wedi'i gwblhau.
- Rhagwelir mai ychydig iawn o effaith fydd ar ysgolion eraill trwy gynydd mewn capasiti a reolir ac a fydd yn cael ei reoli fesul cam

Risgiau

Mae'r cynnig yn ceisio cau Ysgol Lewis i Ferched a gwneud newid rheoledig i Lewis Pengam i newid o addysg un rhyw i gyd-addysg o fis Medi 2025..

Bydd risgiau'n cael eu rheoli'n rhagweithiol yn unol â'n gweithdrefnau rheoli risg ynghyd â'r camau lliniaru a awgrymir.

Tabl 4: Risgiau a Lliniaru			
Risg	Tebygolrwydd	Effaith	Camau Lliniaru
Mae rhieni'n dewis i'w plant fynychu ysgolion eraill sy'n arwain at ostyngiad yn nifer y disgyblion yn yr ysgolion hyn	Isel	Isel	Ymgysylltu â rhieni i ddigwydd drwy gydol y broses.
Gall cyfnod o ansicrwydd i'r ysgolion sy'n cael eu heffeithio tra bod y broses statudol yn cael ei chyflawni a'i gweithredu gael effaith negyddol ar safonau yn y ddwy ysgol.	Canolig	Canolig	Y Cyngor i ddarparu cyngor a chymorth i'r ysgolion a'r cyrff llywodraethu i sicrhau bod safonau a pherfformiad yn parhau i wella yn ystod y cyfnod pontio
Gall ansicrwydd i staff yn ystod y cyfnod pontio olygu bod rhai aelodau o staff yn gadael	Isel	Isel	Ymgysylltu â staff i ddigwydd drwy gydol y broses a staff i gael gwybod am ddatblygiadau.

Y CAMAU NESAF

Cyfnod ymgynghori a dyddiadau allweddol

Mae'r broses ymgynghori ffurfiol yn dechrau ddydd Llun 3 Mehefin 2024

Mae'r ddogfen ymgynghori a'r ffurflen ymateb hon ar gael yn electronig ar wefan y Cyngor. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu](#)

Mae Fersiwn Cryno Bob Dydd i Blant a Phobl Ifanc o'r ymgynghoriad hwn hefyd wedi'i gynhyrchu. Mae hwn a'r fersiwn llawn ar gael ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili ac mae copïau printiedig hefyd ar gael ar gais.

Os hoffech chi gael yr wybodaeth hon mewn unrhyw fformat arall, er enghraifft print bras, neu help gyda dehongli mewn iaith wahanol, cysylltwch â ni ar 01443 864817 / Ysgolionyr21ainGanrif@caerffili.gov.uk fel bod modd gwneud y trefniadau angenrheidiol i ddarparu'r gwasanaeth hwn.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw hanner nos, 15 Gorffennaf 2024

Yn anffodus, ni fyddwn yn gallu ystyried unrhyw ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad hwn.

Hysbysiadau Statudol, Adrodd a Gwneud Penderfyniadau

Yn dilyn ymgynghoriad, bydd Cabinet Caerffili yn derbyn Adroddiad Ymgynghori a fydd yn amlinellu'r cynnig a'r holl sylwadau a ddaeth i law gan y cyhoedd yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ar hyn o bryd, gall yr aelodau benderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig, gwneud newidiadau i'r cynnig neu beidio â bwrw ymlaen â'r cynnig.

Pe bai'r Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig, bydd Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi yn darparu cyfnod rhybudd o 28 diwrnod ar gyfer gwrthwynebiadau. Mae Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn darparu bod unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu cynnig trefniadaeth ysgolion yn cael cyfle i wneud hynny. Er mwyn cael eu hystyried fel gwrthwynebiadau statudol, rhaid cyflwyno gwrthwynebiadau yn ysgrifenedig a'u hanfon at y Cyngor o fewn y cyfnod o 28 diwrnod.

Yna bydd y Cabinet yn ystyried canlyniad yr Hysbysiad Statudol mewn cyfarfod yn y dyfodol ac yn penderfynu a ddylid gweithredu'r cynnig ar ôl rhoi ystyriaeth briodol i'r holl wybodaeth a ddarparwyd.

Os bydd gwrthwynebiadau, bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad gwrthwynebu sy'n rhoi crynodeb o'r gwrthwynebiadau ac ymateb y Cabinet i'r gwrthwynebiadau hynny. Bydd yr adroddiad hwn ar gael i bawb ei weld ar wefan y Cyngor a bydd copïau papur ar gael ar gais.

Pe bai'r Cabinet yn cymeradwyo'r cynnig, bydd gweithredu'r symud i gyd-addysg yn cychwyn.

Dweud eich dweud

Mae eich barn yn bwysig ac rydyn ni am i chi ddweud wrthon ni beth yw eich barn am y newidiadau rydyn ni wedi'u cynnig yn y ddogfen hon. Hoffem ni i chi ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn y ddogfen a chlywed eich barn ynghylch a ydych chi'n cefnogi'r cynnig ai peidio. Croesewir pob safbwynt sy'n cefnogi neu wrthwynebu'r cynnig. Dyma'ch cyfle i ofyn cwestiynau a gwneud sylwadau a fydd yn cael eu hystyried pan fydd y Cyngor yn penderfynu sut i symud ymlaen.

Os hoffech chi wneud sylwadau ar y cynnig, gallwch chi wneud hyn drwy:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein ar wefan y Cyngor
- Llenwi'r ffurflen ymateb brintiedig a'i dychwelyd drwy'r post
- E-bostio'ch sylwadau at y Tîm Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu yng Nghaerffili

Mae eich barn yn bwysig

Llenwch yr holiadur a'i ddychwelyd drwy'r post neu e-bost at:

Ymateb i'r ymgynghoriad 'Cyd-Addsg Lewis'

d/I Tîm Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu
Cyfarwyddiaeth Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Tŷ Penallta
Parc Tredomen
Ystrad Mynach
CF82 7PG

Ysgolionyr21ainGanrif@caerffili.gov.uk

Sylwch mai dim ond trwy lythyr y gallwn dderbyn sylwadau, naill ai drwy'r ffurflen ar-lein, pro forma neu drwy e-bost. Rhaid i chi gynnwys eich enw llawn a'ch cyfeiriad post fel rhan o'r wybodaeth a ddarperir.